

1 Tetaróniani

Îtun **anaaé ké**waraa-yubaq **Tetarónáikaq Póroma Táératima** **Tímotima yetô**pake

¹ Áánûqtuni waayúkayopaqa Tetarónáikaq maa-páátimá Tímotiyaa Táératigaraq Pórogaraq ketáá kágayaunatae. ketibotáámá Áánûqtukakaraq uyátárai-naqa Îtu Káríqtokakaraq tirummá ámê-kayukayopaq ketáá kágayaunatae. Áánûqtuma wenamá wení íráqô-qtataaqa wení kaayoné-yátááqá keráwáqtê waíno.

² aati-aatimá keráwáqtábátáá Áánûqtukaq “tíkáiye” kéteqtaa ókaraq-okaraq nunamupí keráwáqtí tíwîqa yamá kétima-tikaunatae.

³ keráwáqtí itáíq-itaiq í-yátáákómá keráwáqá mamá íráqôn-aaimma káuraitaq tirummá amí-yátááqtábábóaq keráwáqá kamáa kááe. keráwáqtí tíyaqa ketáái uyátárai-naqa Îtu Káríqtoma akoqnáá uréq awé kéoe. ketáá mirái-qtataaqtataba taákaq matokáunaboaqtaa nunamupí ketibotáá Áánûqtukaq keráwáqtí tíwîqa kéyaunatae.

⁴ tîbâqawaayuo, Áánûqtuma keráwáqtábá wetábá keráwáqá tíwîkaitaqtaa ketáá kéitaunatae. ⁵ ketáá Áánûqtuni átê-wataama keráwáqtôpaq maméqtaa íráunama minná paá-aimma íma timénúnatae. miráimanibo átê-wataama anón-awaameq-yataariq kéeqtaa akoqnáágaraq Áánûqtuni Aokaq-Áágókáráq

keráwáqtôpaq mamé iréqtaa ketáái tirunóbáqá itáíq-itaiq kéunatae. keráwáqtí aúkáapi miráuma tíwáqnaa ónáqtaa únna-aaimma kenamááríq káonaae. ⁶ mikáq keráwáqá ketáái táaikaraq uyátárai-nakon áaikaraq kéwaraae. Áánûqtun-aama itáawana keráwáqá taíbaq ummaa-yátááqá paá kéimanibo Áánûqtuni Aokaq-Áágómá mamá timuqá kématikaiye. ⁷ miráitaq yirummá ámê-kayukama Maateróniapaq-wayukagaraq Karíkipaq-wayukagaraq timáeta urááe. ⁸ aamá keráwáqtí itáíq-itaiq umá yáqtóráa-qtataaqtabama máqten-aukapaq timáeta wéyáwé urááe. miráitaqtaa ketáámá Tetarónáíkaq-wayukayabama ókaraq aamá ténúnamma íma wáíye. ⁹ máqtemma nékaq mái-kayukama keráwáqá keqtáá íráqôniq umátíkáaqtabama yemá aamá téite kéoe. keráwáqá naayó-máníkóní anaaé waraí-ámmá yuwéq áraimma paá mái-Aanuqtuni mayaímá matááe. ¹⁰ wení áanikoma Ítuma pukáipike aboámá mûte itó-umakaraitaq Áánûqtunopake kumínîtaq weqtábá íbêqa awé kéoe. minnáyaba máqtemma keráwáqtábá kéte. Áánûqtuni áanikoma Ítuma wenamáa Áánûqtuni áyámma íní-qtataapike keqtáá mamá paá umátikaiqtaae.

2

¹ ketíbâqawaayuo, ketáá keráwáqtôpaqa uráunataama ketáái mayaígómá íma paátataakaa itaq aónaraae. ² Píripaibaq tíqa í-yátááqá áqa matáunataama aónaraae. anaaékaqa Tetarónáíkaq yaímma-wayukama átê-wataama Áánûqtunopake má-tima-yimiyabama íma yíkaraimanibo ketáái

Áánûqtuma tíyaqa mamá akoqnáá uráiyē. ³ ketáá keráwáqá aamá timá-timunataama kaaqaari-áímmá íma wáiyē. káqo-kayukama íma makaténáqtáa uráunatae. ⁴ ímiye. aati-aatimá Áánûqtuma ákáin-aimma ketáá kêtunatae. keqtáá maqma aónatuwenaboana wení átê-wataama tígáae ténataa tímikaiqtaae. Áánûqtu áqnáabaqa keqtáyábá amuqá matikáíkáae téta kéunataamibo waayúkama ímiye. Áánûqtu wenamáárîq ketáái tíyaqnobaqa káonaiye. ⁵ ketáái táagoma keráwáqá íma komarummá kéiyē. aúran-anna aí-áímmá íma mamé uráunatae. mi-qtátááqá Áánûqtu káonaiye. ⁶ ketáái tíwîqa keráwákárâq káqo-kayukagaraq múte yawwigáae téqtaa íketunataamanibo ⁷ áraine. ketáámá Ítu Káríqtoma awaaméqá umátíkarai-kayukataae. minnáyaba ketáámá náápaakaraq keráwákáqá aáwaqtababi móneqtaba ítama aónawaimanibo ketáámá íma inaa tiráunatae. ketáámá keráwáqá íma mamá akoqnáá uráunataamibo kaayoné umá anóama wení iyápóma mamá kaayoné umákáiniq umatíkaraunatae. ⁸ ketáá keráwáqtábá tíkáitaqtaaboataa Áánûqtuni átê-wataama keráwáqá timénáqtaa uráunatae. paá wenamáa ímibo ketáái túwaraimma keráwáqtábá puyéqtaa tíwáqnaa ónaqtaa uráunatae. miráuma keráwáqtábátáá tíkaraiqtaae. ⁹ ketíbâqawaayuo, ketáá kamáa káeqtaa mayaitáa matáunama íyaq táakaq makááo? wágááqaraq nokáakaraq átê-wataama kétima-timetaama ketáái móneqtaba aáwatabagaraq kamáa aráunatae. miráitaqtaa keqtábá keráwáqá íma óq-mayaima tímikaunatae.

¹⁰ keráwákárâq Áánûqtugaraq keráwáqtí túbaq

ketáá maúna-aimma aónaraae. íráqô-qtataakaraq arupú-yataakaraq kateko-yátáákáráq keráwáqá itáíq-ítaiq kéoe. ¹¹ aboámá wení iyápóma kawáá umákáinikaa umá ketáámá keráwáqá móra-mora kawáá umátíkaraunatae. ¹² keráwáqá umá tíqtaaiq uráunatae. keráwáqá tiruqtabá kéowata ketáámá keráwáqtí tíyaqa mamá paru uráunatae. mirá-qtátááríq éq Áánûqtukaq timuqá marakánôqtaba ketáá timá táakaq uráunatae. Áánûqtuma keráwáqtábá wemá yabíkái-kanaagaraq wení tágama-yataakaraq yainaígáae téna tááyaraibo miráuraa umá máero.

¹³ keráwáqtábámá ketáámá aati-aatimá Áánûqtukaq “tíkáíye” kêtunatae. Áánûqtun áama timá-timunataa ítareq matááe. paá-wayukati watáama íma matáábo watáama Áánûqtunopake matáámma minná áraine. Áánûqtukaq tirumma ámê-kayukabi wení aúyánámma kémaraiye. ¹⁴ ketíbâqawaayuo, mórai q umá keráwákáq pááq i-qtátááqá Áánûqtuni waayúkaraq Yúríabaqa pááq urááe. Ítíráaeo-wayukama Ítu Káríqtoni waayúkama Yúríabaq mamá táíq umáyíkaraaniq umá mórai q umá keráwáqtí waayúkama keráwáqá mamá táíq kéumatikaae. ¹⁵ maami Ítíráaeo-wayukama uyátárai-naqa Ítumma ikaméta Áánûqtuni amuné-wáyúkámá naayóbáqá yíkameta keqtáámá mamá táíq kéumatikaae. yemá Áánûqtumma namuroíq kéumaketa máqte-kayukama namuroíq kéumayikaae. ¹⁶ Yéqtaaeo-wayukama íma Ítíráaeo-wayukaraq ketáámá abarokáq kêtunaboataa Áánûqtuma yiwiráiyábáé téta yemá ketáái aamma aúyareta

aráqtukaae. miráitata yemá aati-aatimá kúmiq-yataariq kéomanibo íbêqa uyátá-maqma anómma kéopoana Áánûqtuni áyámma í-yátááqá yekáq káraapaiye.

¹⁷ ketáá keráwápíké paábaq wéyáwé umágeqtaa keráwáqá tiyúkaunatae. keráwáqtábá túyánámmá itáíq-itaiq kéeta keqnáámmá keráwáqá ya timónaiyaba kamáa káunatae. ¹⁸ ketáámmá keráwáqtôpaq yauwéqma ónataa uráune. kemá Póroma ó-taoq o-taoq keráwáqtôpaq yauwéqma ónááq únnamanibo Tááqtaama íma tiyúwáitaq uráune. ¹⁹ minná keráwáqtábáé. kenamá ketáámmá weganokanoqá kéeta timuqá kémaraunaboata íbêkaraq anaaékaraga uyátárai-naqa Ítuma kumínaqtaama wení aúbáq itó-onunatae. minnáyaba ketáámmá keráwáqtábámmá uyátá-maqma túma mé-uyonunatae. ²⁰ owé. keráwáqtábóaqtaa ketááma weganokanoq éqtaa timuqá kémaraunatae.

3

¹ wataáma keráwáqtábá íma ketáá kéitaqa ayáqtáá-kanaama awé íyábá ôriq umá ummaa kéyaipoataa ² Tímotimma keráwáqtôpaq timákaraunatae. ketáá tébakaqa Áátenibaq máqe-uraunatae. Tímotima ketáái tibâqawaaraaboana Áánûqtuni mayaímá ketáátê kémayena wemá átê-wataama Ítu Káríqtoqtaaba abarokáq kétima-yimiye. keráwáqtí itáíq-itaiq í-yátááqá mamá akoqnáá ígáae téqtaa timákaraunatae. ³ miráiyana keráwápíkémá morá-nakoma yauwéqma naayón-ááímmá waráiyabama ímira-igaae téqtaa kêtunatae. maami Ítíráao-wayukama keráwáqá mamá

táíq umátikanomanibo Áánûqtu mi-tái-yátááqá mayaígáae téna tiwíkaitaq keráwáqá kéitaae. ⁴ naayóbáqá keráwáqtê máeqtaa “annaékaqa tíqa í-yátááqá mayánóe” téqtaa timá tímikaunatae. íbêqa keráwáqá káonaawana mi-qtátááqá pááq urááe. ⁵ ayáqtáá-kanaama kanaaráq awé íonune. miráitaaq kemá Tímotimma timákáanana uréna keráwáqtí itáíq-itaiq í-yátááqá aónaniye. ketúyánápímmá ítama aónaraune: “Tááqtaama keráwáqá makáqma aónarai íyabiyo? ketáá paá-mayaitaa matáunataabiyo?” téq túyánápímmá ítaraune.

⁶ miráitana Tímotima keráwáqtôpaq uréna íbêqa yauwéqmena ketôpaqtaa iráíye. wemá íráqô-kataama keráwáqtábá má-tima-timikaitaae. keráwáqá itáíq-itaiq kéeq waayúkama tirummá yímêqtaba má-tiraiye. aati-aatimá keqtaáyábá íráqôniq umá túyánámmá kéiteq keqtaá timónaneq kéowaqtaa ketáágáráqá timónanaqtaa kéunatae. ⁷ ketíbâqawaaraayuo, ketáái ummaa-yátáárábi ketáái tíqa í-yátáárábi mi kátáagoma umá tíqtaaiq uráitaae. keráwáqtí itáíq-itaiq í-yátááqá yáqtoakaawanaboana keqtaámá umá tíqtaaiq uráitaae. ⁸ keráwáqá uyátárai-nakoni aammá kéyaqtoraapoataa íbêqa paá máeqtaa kanaaráq agaabánúnatae. ⁹ íbêqa ketáá keráwáqtábá Áánûqtukaq “tíkáiye” téqtaa kanaaráq kéteqtaa timuq-yatááqá tímêqtabataa Áánûqtukaq “tíkáiye” kétunatae. ¹⁰ wágáágarag nokáakaraq keráwáqá timónanataa Áánûqtukaq tirukaké nunamupí kéitaunatae. keráwáqá ya tímónéqtaama itáíq-itaiq í-yátááqá ókaraq kanaaráq tiráátenunataabiyo?

¹¹ ketáái ketibotáámá Áánûqtuma uyátárai-

nakoma Ítugaraq keqtaámá tiwiraígáae téta keráwáqtôpaq wíyóye. ¹² uyátárai-nakoma mamá keráwáqá móra-mora ábâqawaaraa-kayukama tirummá yimínôqtaba uyátá-maqma anómma aútikaniqtabataa kéitaunatae. ketáá keráwáqá tirummá timúnnaiq umá anaaékaqa káqo-yuma tirummá yimínoe. ¹³ miráinana keráwáqtí itáiq-itaq í-yátááqá Áánûqtu mamá akoqnáá iyábá kétékaiqtaae. anaaékaqa uyátárai-naqa Ítuma wení aokaq-wáyúkágáráq kumínô-kanaaraqa keráwáqá Áánûqtun aúrakaq arupú umáginoe.

4

¹ ketíbâqawaaraayuo, Áánûqtuma ákáinaiq umá mái-aaimma keqtaábíké matéq keráwáqá mín-ákáq kémaaemanibo íbêqa uyátárai-nakoma Ítun áwîkaq uyátá-maqma anókaq mirá-oro. ² ketáá timá-timunna-yataaqa uyátárai-naqa Ítuni náápaakaraq máena keráwáqá kéitaae. ³ keráwáqá aokarîq umá máeq kumari-ááímmá íma tarôq iyábá Áánûqtumma kákaiye.

⁴ waamá keráwáqá móra-mora-yuma íráqônîq umá aokarîq umá aaramô máyáaqtabama keráwáqá kéitaae. ⁵ póiyakaa umá aaramá íma yabitero. tébakaqa waamá Áánûqtuqtaba íma ítareta miráráá kéoe. yemá aaramá káoneta yiráá kéyoqnaae. ⁶ keráwáqtí tíbâtiwaaraamma aaramá mayaiyábámá íma kumari-ótáámmá kuyíkáaro. naayóbáqá keráwáqá timá tímikaunatae. akoqnáá umá maami-qtátááqtábámá kétima-timunatae. uyátárai-nakoma mirá-qtátááríq

ínna-waigoni anónnáma táí-meyamma amíniye.
 7 Áánûqtuma keqtáá tááyaraimma ananna-
 ááímmá waraígáae téna íma tááyaraiqtaae. ímiye.
 wemá paá aokaq-ááímmá waraígáae téna
 tááyaraiqtaae. 8 miráitana móra-nakoma maamin-
 ááímmá anaaéma umákenama paá móra-waigomma
 íma anaaéma kéumakaibo Áánûqtuma anaaéma
 kéumakaiye. Áánûqtuma wenamáa wení Aokaq-
 Áágómmá keráwáqá kétémiye.

9 Ítukaq yirummá ámê-kayukama keráwáqtê máe-
 kayukayopaqa yemmá ákáiqtaba íma kágayaune.
 Áánûqtuma wenamáárîq áqa keráwáqá káqowa-
 kaqowamma arummá amí-aaimma tirááti-
 matukaiye. 10 keráwáqá Maaterónia-marupaq
 máa-tibaqawayuma tirummá kámemanibo
 tîbâqawaaraayuo, uyátá-maqma anókaq mirá-
 oro. 11 yaákare maéra keráwáqá ketíyáápike
 mayaímá máyáaro. paá-wayukaraa umá máero.
 kenamáárîq keráwáqtí táaimma waréraq káqo-yuti
 yáaiqtabama íma tuyánámmá ítáaro. mánoqtaba
 túyánámmá ítáaro. naayóbáqá mirái-qtataaqtaba
 ketáá keráwáqá timá tímikaunatae. 12 mirán-áímmá
 waráiyatama Ítukaq íma yirummá amíya-kayukama
 íráqôniq umá yúyánámmá ítátikanoe. keráwáqá
 yekáqá móra-yataaqtaba íma tímikaiye téqa ítama
 aónanoe.

13 ketîbâqawaaraayuo, pukáa-kayukayabama
 áraimma ítama arutaígáae téqtaa kétéunatae. miráinaq
 keráwáqá káqo-kayukaraa umá Metáíyaqtaba íma
 awéta keráwáqá tiruqtabá íinoe. 14 Ítuma pukéna
 keqnáámmá ító-uraitaqtaa minnýaba kéitaunatae.

móraiḡ umá anaaékaḡ Áánûqtuma Îtukaraḡ wekáḡ yirummá améta pukáiya-kayukagaraḡ mayánéna yíniye.

¹⁵ maannáma uyátárai-nakoni yirááti-aimma keráwáḡá kétima-timunatae. uyátárai-nakoma yauwéqma ínî-kanaaraḡa ketáá paá máuna-wayukataama áqnáabaḡa íonunataamanibo pukáiya-kayukama áqnáabaḡ wínoe. ¹⁶ Áánûqtuni weróḡ-anabike áama kétinata Áánûqtunopake uyátárai-kaqto-nakoma anókaḡ ááyama náápaakaraḡ tínana uyátárai-naḡa Îtuma Áánûqtuma yabíkái-marupake kumíniye. Îtukaḡ yirummá améta naayóbáḡá pukáiya-kayukama áqnáabaḡa itó-inoe. ¹⁷ ániḡo ketáámá mi-kánááráḡá náayubi tú aréḡtaa máanna-wayukataama yemmá konnákáḡ wenaitaatá máqtemma Îtukaḡ wíyôpaḡ wenaitaatan ónúmatae. mikáké weté matúḡ-matuḡ umá aati-aatimá Áánûqtuni márûpaḡ mánunatae. ¹⁸ maamin-áímmá téḡtaa móra-mora-yuma umá yíḡtaaiḡ oro.

5

¹ tîbâḡawaaraayuo, maami-ḡtátááḡá pááḡ í-kánááyábá kéitaapoaḡtaa ketáámá aúbabi ókaraḡ aḡamá íma timá-timenunatae. ² uyátárai-nakoma kumínî-kanaama miráuma “íkuminiye” tíyaḡ-kanaaraḡ moyá-nákómá nokáa iníkáá umá kumíniye. ³ waayúkama maará téta “îbêḡa íráḡô-kanaaboataa íráḡôniḡ umá máunatae” tínómanibo mi-kánááráḡá páátákáá anómma táí-kanaama pááḡ íniye. miráuma aaragómá iyápóma marakáné kéitana aú-aiḡa iníkáá ínata máḡte-kayukama péḡmareta íma kanaaráḡ kóinoe.

4 ááqibo keráwáqá tîbâqawaraayuo, maami-qtátááqátábámá kumayuq-yátáápímmá íma máapoana moyá-nákóráá umá íma iyánáaq ínoe. 5 máqtemma keráwáqá wágáá-wayukama Áánûqtuni ópí kémaae. nokáa-kayukama kumayupí máenikaa umá ketáámá íkémaunatae. 6 miráinaqtaa ketáámá yú waguréta máe-kayukaraa umá íma mánatae. káqo-kayukaraa íyéqtaa túbanaaq umá máeqtaa awé ónatae. 7 nokáámma yúmá wagí-kánááráqá yaímma káqo-kayukama aíbôq-nomma kénaae. 8 miráimanibo ketáámá wágáá-wayukama máunaboqtaa ítama táganatae. ketáái ítáíq-ítaiq umá yabi í-yátááqá kaayoné-yátáákáráq ketáái mórama weyukáá umá kúberanatae. akaq pukónúnabiketaa Ítuma yauwéqma atíqtikaniqtaae. minnáyaba ketáámá yáqtoqma akoqnáá éqtaa óqta-kamoqa móra-nakoma aqnókáq kúberainikaa umá keqtáá atíqtikaniqtabataama kúbeqtoranatae. 9 Áánûqtuma wení áyámma í-yátáápíkémá tíqa í-yátááqá tímíyábátáá wemmá íkakaimanibo uyátárai-nakoma Ítu Káríqtoma mi-qtátáápíké múte atíqtikaniqtabataa kákaiye. 10 ketáámá wetê mánunayabataa Ítuma keitááyábá pukáíye. pukáipoaqtaa ketáágáráq ípuyonunatae. 11 Ítuma kumína-kanaaraqa maa-márábímmá ketáámá Káríqton-annagaraq pukáa-kayukawabi paátáá máuna-wayukama ketáámá wetê ko mánunatae. miráinaq móra-mora-yuma umá yíqtaaiq éra yíwáqnaa umá íbêqa keráwáqá mirá-onikaa oro.

12 ketíbâqawaraayuo, keráwáqá náayubi keráwáqtí aúkáapikemma mayaímá mayáa-kayukati yiménáápáq máero. uyátárai-nakoma yemmá

awaaméqá umáyikena keráwáqá tiwíketa tiráátigae téna yíkaraibo yeqtí yiménáápáq máero. ¹³ yeqtí íráqô-mayaitababoata yemmá tikaíno. móra-mora-yuma móra-mora-yute miráinaq kaayoné umá máero.

¹⁴ tîbâqawaaraayuo, ketáámá akoqnáá umá kêtima-timunatae. aúkâapike iyááqtámma íkuiya-kayukama timá-yimiyata “atéráaro” yigae-yigae éta ikatíq íya-kayukama yíwáqnaa oro. máqte-kayukama íma tiyáágáréqtaa ínomanibo kaayoné umáyíkáaro. ¹⁵ táí-yataariq umátikaiyaqa anónnáma íma táí-yataariq umáyíkáaro. ímiye. aati-aatimá móra-mora tîbâqawaayuwabi káqo-kayukama mamá íráqôniq umáyíkáaro.

¹⁶ keráwáqá aati-aatimá timuqá máráaro. ¹⁷ aati-aatimá nunamummá tíq-tiq oro. ¹⁸ aati-aatimá Áánûqtukaq “tíkáiye” tero. keráwáqá Ítuni waayúkama máqte-miran-aimma tarôq iyábá Áánûqtuma kákaiye.

¹⁹ Áánûqtuni Aokaq-Áágóní aammá íma aúyaráaro. ²⁰ Áánûqtuni amuné-áímmá íma tinaaéma umáyíkáaro. ²¹ máqte-qtataaqa maqmá aónatuwera íráqô-qtataaqa yenamáa matóráaro. ²² máqtemma táí-yataapikemma ateqma tinaaéma umáyíkáaro.

²³ Áánûqtuma kaayoné-yátáákómá áaiipoana keráwáqá wemá mamá aokarîq umá ánatatikaniye. keráwáqá aráákaq maéq tigae-yátááqá íma mayánômma túbinabi túyánápímmá tirun-íyápógówábi íma mayaígáae Ítu Káríqtoma kumínî-kanaayaba téqtaa kéunatae. ²⁴ Áánûqtu keráwáqá

tááyaraimma miráuma máiyana wemá keráwákáq mirá-umatikaniye.

²⁵ túbâqawaaraayuo, keqtáágáráq nunamummá timátíkáaro.

²⁶ máqtemma Áánûqtukaq yirummá amíya-kayukama kaayoné umá tótó umáyíkáaro.

²⁷ uyátárai-nakoni náápaakake kemá kétima-timune. keráwáqá maan-áúbámá máqtemma yirummá ámê-kayukabi yoraútoro.

²⁸ maamin-íráqó-qtátááqá uyátárai-nakoma Ítu Káríqtote wenamáa keráwáqtê waíno.

aúgen-anona-anon-aimma
Genesis 12-22 and The New Testament in the Usarufa
Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen na sampela hap Buk Stat long
tokples Usarufa

copyright © 1980 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Usarufa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 22 Nov 2019

0cfecb85-a1ae-5e2f-a3f0-4c221d1d6c84